

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2005-3241

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Piira, Suvi			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Nörttipomon peilikuva : Tutkimus esimiestyöskentelyn luonteesta ICT-alalla			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2005-03-07	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 84 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksen taustana on keskustelu teknologisen kehityksen värittämästä talouden rakennemuutoksesta. Teemana tutkimuksessa on johtamisessa ja työorganisaation rakenteessa mahdollisesti tapahtuneet muutokset. Tutkielma käsittelee johtamistyön luonnetta verraten hiljattain kehittyneellä ICT-toimialalla. Tutkimuskohteena ovat ICT-alan esimiehet.</p> <p>Tutkimuksen empiirinen aineisto muodostuu kymmenen laadullisen teemahaastattelun harkinnanvaraisesta näytteestä. Tutkimukseen haastatellut henkilöt ovat kahdeksassa eri yritysorganisaatioissa ja yhdeksässä eri työyhteisössä ICT-alalla esimiestehtävissä työskenteleviä henkilöitä. Kaikki haastatellut ovat miehiä. Haastateltavat olivat haastatteluhetkellä iältään 26-47 vuotiaita, keski-ikä näytteessä oli 32 vuotta. Kokemusta esimiestehtävistä haastateltavat omasivat noin 5 vuotta. Aineiston analyysi on teemojen jäsentämää, aineistolähtöistä.</p> <p>Alkuun järjestäytymättömältä vaikuttaneen esimiehen työn taustalta paljastui metodi, joka käsittää neuvottelua, kaupankäyntiä ja vaihtoa suuren ihmisjoukon kanssa, joista esimies on toimessaan riippuvainen. Esimiestyöskentelyn luonne hahmottui tutkimuksessa informaation vaihdon ja merkitysten luonnin virtana. Hahmotetun esimiestyöskentelyn olemuksessa peilautui asiantuntijuuden luoma itsenäinen osaja-asema. Alaisten hallinnoima osaaminen sekä heille nimetyt vastuut generoivat heidän työhönsä vapautta ja vastuuta. Suhteessa alaiseen esimiestyöskentely hahmottui vastuiden artikulaation prosessiksi ja valtuutetun vapauden hallinnoimiseksi.</p> <p>Esimiestyöskentelyn sosiaalinen maisema värityi alalle tyypillisen hieman sulkeutuneen ja vetäytyvän työntekijätyypin esiintymisestä. Sosiaalisen kontaktin valjuuteen vaikuttaa myös tietyön luonteelle ominainen mobiili -työntekijät tai työt eivät ole sidottuja samaan paikkaan tai aikaan. Sosiaalisuus oli kuitenkin väistämätöntä: epäsosiaalisuuden vastavoimaksi oli synnytetty voimakas ja tiheä sosiaalisten keskustelutilanteiden ja kohtaamisten verkko.</p> <p>Työkulttuuria ICT-alalla määrittää nuoruus. Nuoruus ymmärrettiin teknologiabuumiin syntyneen työntekijäkunnan ominaisuudeksi ja työntekijätyypiksi, jonka suhdetta työhön värittävät normaalikäytännöistä poikkeavat työjärjestelyt. Pörssikulpan puhkeamisen jälkeen monessa alan yrityksessä ollaan tarkistettu työjärjestelyihin liittyviä käytäntöjä. Prosessi ei ole ollut kivuton, ja käytännössä se on vaatinut usein esimiehiltä perustelua yrityksen kannalta asianmukaisen työn teon tavan puolesta.</p> <p>Tutkimuksen mukaan ICT-alan työntekijöillä on verrattain paljon vapauksia työn suhteen. Esimiestyöskentelyn luonne oli saanut hierarkkisesta käskyjohtamisesta poikkeavan muodon. Esimiestyöskentely toteutui työyhteisössä tapahtuvina diskursiivisina prosesseina, joissa esimiehen tehtävä oli organisaatiossa esiintyvien suhteiden, käsitysten ja toimintojen kokonaisuuden muokkaaminen siten, että työt toteutetaan organisaation tulevaisuuden turvaavalla tavalla. Täten muotoutuva esimiestyöskentely on luoteeltaan vuorovaikutteista ja yhteistoiminnallista. Työn onnistumisen asteeseen vaikuttavat johtajan persoonalliset tarinankertojan ja tahtotilan luojaan kyvyt sekä karisma.</p> <p>Tärkeimmät lähteet tutkimuksessa ovat Henry Mintzbergin (1980) The Nature of Managerial Work, Tuomo Takalan (1994) Liikkeenjohdon kehityshistoria sekä Tony J. Watsonin (2002) Organising and Managing Work. Organisational, Managerial and Strategic Behaviour in Theory and Practice.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords esimiestyöskentely johtajuus ICT-ala tietotyö			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			